

och fördjupning av detta valde man att anknyta till ett konkret kyrkorum med behov av förnyelse, nämligen S:ta Maria kapell i Iggesund, Hälsingland, som saknade en dopfont. Arbetet med att skaffa fram en helt ny dopfont till kapellet redovisas i denna antologi, vilken är tänkt att tjäna som inspiration och handledning för församlingar som står i begrepp att beställa permanenta verk till sina kyrkorum. Det övergripande syftet från stiftets sida har varit att projektet i sin helhet skall inspirera andra församlingar till ökad medvetenhet om den konstnärliga gestaltningens betydelse i kyrkans sammanhang.

Projektet leddes av konstvetaren Eva Asp och däröver involverades konstnärer, arkitekter och teologer. I de inledande artiklarna presenteras projektet och dess syfte utförligt av redaktören (stiftsadjunkten, teol. dr Gunnar Granberg) respektive projektledaren. Vidare skriver arkitekten Jerk Alton om kapellets arkitektur och dess arkitekt Sven Ivar Lind. Därefter visas de åtta konstnärernas respektive förslag till ny dopfont tillsammans med korta motiveringar om hur de tänkt om sitt konstnärliga arbete. I de två följande bidragen skriver församlingsprästen Bengt Wiklund om dopets bilder, förebilder och folkfromma föreställningar, och kyrkoherden Pär Stenberg sammanfattar sina funderingar om betydelsen av att få en dopfont på plats i ett kapell som tidigare haft funktion som gravkapell. Därefter redovisas juryns/bedömningsgruppens utlåtande och slutligen ger Gunnar Granberg en kort historik från kyrkans äldsta tid fram till i dag om gestaltningen av baptisterier, dopkapell och dopfontar.

Som nämnts ovan har boken främst ett pedagogiskt syfte, där man har velat visa på projektet som en möjlig väg för församlingar att skapa diskussion och intresse kring kyrkorummets konstnärliga utsmyckning – och i förlängningen även tros- och livsfrågor. I denna strävan har man, sympatiskt nog, även valt att redovisa de problem som uppstod, vilket beskrivs i Eva Asps artikel ”En ny dopfont i S:ta Maria kapell”. Enligt Asp bestod det största misstaget i att man på ett för tidigt stadium blandade in allmänheten (”brukarna”) i processen (i klartext: lät allmänheten få ett för stort inflytande över valet av skissförslag), vilket medförde att bedömningsgruppen inte kunde nå enighet om ett specifikt förslag. Pär Stenberg anser å andra sidan i sitt bidrag att man borde ha lyssnat mer på församlingsbornas synpunkter. Här anar man som läsare en djupgående konflikt mellan bedömningsgruppens ”experter” och ”brukarna” dvs. församlingsborna beträffande valet av skissförslag även om detta tonats ned i boken. Här hade det varit intressant om några röster från församlingsborna hade fått komplettera framställningen. I övrigt känns boken genomarbetad och välstrukturerad, och ett stort plus ges för alla vackra färgbilder som ger ytterligare liv åt artiklarna. Spännande var också att läsa konstnärernas egna motiveringar till sina förslag.

Som inspiration och handledning för församlingar runt om i Sverige bör den här boken väl kunna fylla sitt syfte. Den väcker många frågor om kyrkorummet och dess gestaltning, vilket ju också är meningen. Själv ställer jag mig frågande till Asps åsikter om och (brist på) definitioner av ”teologisk” respektive ”estetisk” kompetens och hennes lätt elitistiska förhållningssätt gentemot ”vanliga” församlingsbor. Tyvärr framgår heller inte vilket av de åtta förslagen som kyrkorådet slutligen bestämde sig för, vilket är synd. Juryn/bedömningsgruppen förordar två förslag i sitt utlåtande, och det hade varit väldigt intressant att få veta hur kyrkorådet sedan resonerade i sitt beslut. Efter att ha läst hela boken känns det nästan litet snopet att inte få veta vilken dopfont som till sist kom på plats i kapellet. Trots det så är detta en intressant och lättläst bok som inte kräver några djupare förkunskaper av läsaren. Boken bör därmed även kunna läsas med stor behållning av privatpersoner med intresse för såväl dopets teologi och gestaltning som samtida kyrkokonst.

Hanna Källström
TD, Uppsala

David F. Ford, *The Future of Christian Theology*
(Walden: Wiley-Blackwell, 2011), 239 s.

Kristendomen står just nu mitt i en brytningspunkt mellan postmodernismens kritik mot och dekonstruktion av modernismen och något nytt och annorlunda. Somliga kallar denna period för senmodernism, medan andra inte vill etikettera tiden alls. Klart står emellertid att den utveckling och de förändringar av kristendomen som skett under 1900-talet har skett i en annan riktning än den riktning som idag har börjat träda fram.

I *The Future of Christian Theology* skriver David Ford, Regius Professor of Divinity på Faculty of Divinity vid universitetet i Cambridge, sin vision om kristendom utifrån ett teologiskt perspektiv. Kanske är inte vision rätt ord, utan möjligen är manifest bättre för att beskriva boken. Med grund i 1900-talets teologiska riktningar tar Ford avstamp in i framtiden och driver en bibelnära och kristocentrisk tes om teologisk kreativ vishet.

Manifestet består av tio kapitel som torde kunna delas in i en inledande del (kapitel 1), en beskrivande del (kapitlen 2–8) samt en framåtriktad avslutande del (kapitlen 9–10). Inledningsvis förklarar Ford vad han menar med begreppen vishet och kreativitet. Med vishet menar Ford Guds vishet och den möjlighet som finns för människan att söka och ta del av denna. Kreativiteten bygger på tanken om att konstruera och leda, där Guds vishet genom människors inspirerade klokskap får påverka och staka ut vägar för kristna att leva och verka. Den kreativa visheten består, enligt Ford, av fyra element: 1) Ett vist och kreativt återta-

gande av äldre kristna traditioner och praktiker, där tidigare bruk i kristendomen tas upp igen för att berika och fördjupa tron; 2) Ett vist och kreativt förhållande till Gud, kyrkan och världen; 3) Ett vist och kreativt tänkande i form av att använda det tänkande vi besitter och använda oss av detta för att fördjupa och förstärka; 4) Ett vist och kreativt uttryckssätt för att nå ut med dessa tankar och inspirera och leda människor till tro och till djupare tro.

Efter att ha förklarat grunderna i sitt manifest beskriver Ford sex olika fält där den kreativa visheten kan användas. Det första fältet är dramerna i Bibeln där Nya testamentets, då främst Johannesevangeliet, berättelser om Jesu liv och gärning kläs i dramatikers dräkt för att gripa tag om kristna. Genom dramatisering av kristendomens kärna blir Guds vishet känd och upplevd på ett tydligt sätt för dagens kristna. Det andra fältet är detta drama i det sekulära samhället, och Ford menar att evangeliernas drama måste påverka vårt samhälle och de kristna idag. Genom att låta det kristna budskapet och livet få ta plats inte bara i kyrkliga sammanhang utan i exempelvis medicin och hälsa med dess konsekvenser för liv och död blir kreativiteten vägledande till kristna perspektiv och livs-förståelser.

Det tredje fältet är känslolivet där fokus ligger på att bli gudscentrerad i sitt känsloliv och låta Guds vishet få prägla de egna sinnelagen. Det fjärde fältet är samhörighet mellan kristna och kyrkan och där olika typer av relationer beskrivs och där beroendet av mellanmänniska relationer och till den kristna kyrkan förklaras vara avgörande. Det femte fältet är kyrka och samhälle där kristna måste påverka samhället i riktning mot demokrati, tro och rättvisa och i likhet med Dietrich Bonhoeffer vara redo att ta konsekvenserna av denna radikalitet. Det sjätte och sista fältet är det vetenskapliga studiet av religionsvetenskap och teologi. Här måste, menar Ford, det religionsvetenskapliga studiet av människan som religiös varelse möta det teologiska studiet av framför allt kristna dogmer och praktiker för att korsbefrukning ska kunna ske.

Boken avslutas med två kapitel om hur man blir en kreativ teolog där de fyra elementen formar och utgör grunden, samt hur Bibeln måste vara fundamentet för kristendomen och ett nära förhållande till den ett måste.

David Ford är kanske mest känd för sitt översiktsverk *The Modern Theologians* och det är genom sin översikt och kunskap om teologin under den moderna och postmoderna eran som han skapar tydlighet och stabilitet i sitt manifest. Utan att förstå vad som skett blir det inte möjligt att titta framåt. *The Future of Christian Theology* är en bok som griper tag om läsaren, och kastar in denne i en brottningskamp med både sig själv, sin historia och sin framtid. Visheten och kreativiteten finns där hela tiden och pekar inte bara

framåt utan kanske främst mot Gud och Guds vishet i denna brytningstid.

Viktor Aldrin
TD, Göteborg

Bertil Albrektson, *Text, Translation, Theology: Selected Essays on the Hebrew Bible*. Society for Old Testament Study Monographs (Farnham, Surrey, GB: Ashgate). 2010. XII + 142 sidor.

Ingen GT-exeget i Skandinavien torde vara omedveten om den centrala roll Bertil Albrektson spelat som bibelöversättare: Han var en av de som kom att prägla riktlinjerna för översättningen och under det kvartsse-kellånga översättningsarbetet var han huvudansvarig i saker rörande textkritik och hebreisk filologi. Han har därmed fullgjort en livsuppgift av ovanlig betydelse.

Att han därutöver också är en gestalt på den internationella forskarscenen har blivit med viss emfas fastslaget. Han är hedersdoktor såväl i Edinburgh som i Åbo, the British Academy tilldelade honom 2003 Burkitt-medaljen, och hans banbrytande monografi *History and the Gods* (1967) är nu föremål för omttryckning. Nyligen utgav The (British) Society for Old Testament Study ett urval av hans uppsatser.

Liksom andra volymer i sällskapet serie av samlade uppsatser inledes denna med en förträfflig sak: en kort självpresentation av författaren som ger konturerna av hans forskarbiografi och en teckning av hans vetenskapliga grundhållning. Typiskt för Albrektson är att han i regel startar i ett problem och sen väljer metod. Han hör inte till dem som använder texterna som travbana för sina metodologiska kapphästar. Denna a-teoretiska hållning förenar han med ett vetenskapsideal där det gäller att presentera argument som är "open to verification or falsification on grounds of evidence or logic alone, independently of religious presuppositions".

Albrektson disputerade i Lund på ett arbete med titeln *Studies in the Text and Theology of the Book of Lamentations. With a Critical Edition of the Peshitta Text* (1963). Arbetet behandlar alltså Klagovisorna med fokus på textkritiken, ffa Peshitta, och med ett avslutande kapitel om bokens teologi. Under sina tolv år på lärostolen i Åbo producerade han sin *History and the Gods: An Essay on the Idea of Historical Events as Divine Manifestations in the Ancient Near East and in Israel* (1967). Han blev därmed en av de forskare som tillsammans åstadkom det paradigmskifte vi har bakom oss: Israel betraktas numera som en integrerad del av de gamla kulturerna i Främre Orienten. De gängse kontrasterna tonades ner. Arbetet fick en utförlig, starkt berömmande recension av ingen mindre än assyriologen W.G. Lambert (*Orientalia* N.S. 39, 1970, 170-77).

Under åren i Åbo skrev han också den isagogik, i *En bok om Gamla Testamentet* (där Helmer Ringgren